

מאז שהרגשתי...

-לירלורים של הלב-

ספר שירים זה מוקדש למשפחה שלי
חגיתי אליה, היא וצדו היקרים
את הקרבה והאהבה לך לא יבין
אזה בסדר
זה שני
לכרו של זמני
שעזר בליבנו, במחשבותינו, בחיינו.

המילים היו שם
שייכות לכל
אני רק אזרתי אומץ
לחבר אותן יחד

כשכל זה יגמר
אני ואתה שוב נשב לקפה

כשכל זה יגמר
ניזכר שהיה פה פעם יפה

כשכל זה יגמר
אולי נשוב לחייך

כשכל זה יגמר
אני מדמיינת רק איך

גם לכם זה מרגיש כאילו
נתפס איזה שריר?
לא של ריצה,
לא של תנועה לא טובה
אותו אני כבר מכירה

זה שריר כזה בלב
שבא עם מועקה
שלא תעזור שום משחה או מתיחה
אולי רק היום
שאחרי המלחמה

כבר שבועיים מאותו בוקר ארור
כבר שבועיים אני מדמינת
את הסוף של הסיפור
שבועיים שמרגישים כמו כמה
חודשים
שבועיים שיחרטו על הלב
לכל החיים

תמיד שאני ישנה עמוק
לא באלי שיגיע הזמן
להתעורר
זה כל כך נעים ושלי
שלא מתחשק לי
מהחלום לשחרר

עכשיו אני כל כך רוצה
להתעורר
שלא אכפת לי גם אם לא
אחלום יותר
רק שמישהו יעצור את הסיוט הזה
לפני שאבין שקרה
ושרחוק מלהיגמר

מצחיק לחשוב על כל החששות
שהיו לי לפני שבועיים
איך יהיה בלימודים
ורק שלא אעלה מידה במכנסיים

מי ידע שאפחד מקצינים במדים
מלשמוע את השם שלך
אז שתעלה המידה
ויצא לו עוד פצע בפנים
למי אכפת מכל אלה
שהעיקר זה להישאר
בחיים

אמא אמרה לי אחרי כל
פרידה
שהלב השבור עוד ימצא
אהבה

אבל איך לב שבור יכול
להחלים
אם הוא נשבר ונשבר
עוד לפני
שנפרדים

תמיד בימי הזיכרון כשיש ברדיו שירים
נהיה לי עצוב בפנים
אבל עצוב כזה רחוק מעומעם
שלא באמת יודע, עצוב כזה תמים

עכשיו זה קרוב מתמיד
וזה חד
עצמתי
ומבהיל
לא רציתי להכיר אותו
את העצוב הזה
כי עכשיו הוא איתי לתמיד

איזה מוזר
לבכות
להתפרק
ואז לצחוק
להתרחק
לשמוע עוד סיפור שקורע את הלב
ואז לרגע לשנייה
לשכוח שנורא ושכואב

אזעקה זה מפחיד
גם חושך וגם דם
להישאר לבד בבית
השעות שאתה לא נרדם
קול של פיצוץ
או שקט מעומעם
הרגע שהבנתי שהכי מפחיד
זה בכלל
בני אדם

אין מילים לתאר, להסביר
אין מילים להקל, להאיר
אין מילים לנחם, לרפא את הכאב
שאינ מילים שיעטפו
כמו חיבוק אחד אוהב
אין מילים שיגידו
מה שמבט אחד יעיד
אז לא משנה מה ניסית להגיד
אין מילים

בין חיוך לדמעה
בין הרעש לדממה

להגיד שאני אוהב
להכיל את הכאב

בין בסדר לשבור
בין היופי לכיעור

לנסות לראות קצת אור
לחלום שעוד תחזור

אומרים שבסוף יהיה טוב
אז אני שואלת

מתי זה סוף?
ומה זה טוב?

אני כבר מבולבלת...

אהוב שלי קטן
אל תפסיק לחלום
אתה רץ מהר קדימה
ועדיין נשאר במקום

אהוב יפה תמשיך
כמו שחלמת בחיים
המשימה שלי עכשיו
היא לנסות ולהגשים

החיים כמו נהר
המים זורמים
לעיתים יש סלע
שמכביד על התנועה
לעיתים הגדה מתרחבת
ויש
קצת
מקום לנשימה

איך בשנייה חלומות משתנים
איך בשנייה מפסיקים להאמין

איך ברגע הבטוח, הכי מסוכן
איך ברגע גדול, הופך קטן

איך מוצאים שוב תקווה
מסתכלים אל האור
איך זה שאי אפשר לחזור לאחור

באלי לכתוב כדי להוציא
אבל לא באלי לכתוב
כי אין כבר למי
באלי לצעוק
לטלטל את העולם
באלי לשתוק להתעלם מכולם
באלי לברוח הכי הכי רחוק
באלי לטבוע לפעמים הכי עמוק
הכי הכי באלי די,
שיגמר
ולפעמים כמעט שבאלי
לוותר

לא הוריקן, לא צונאמי
ולא רעידת אדמה
הנורא מכל לא הטבע יצר
מעליו מתבוססת אשמה
אותו גוף
אותו שלד
דמות אדם חסרת נשמה

בין הבכי לצחוק
לשגרה המבלבלת
בין הכאב לאשמה
ללילות בהם לא נרדמת
בין האמת לתקווה
חלומות שבורים ואהבה
בין החוזק לחולשה
חיים ממשיכים בלי שום
בושה

איזה מוזר
בעולם כה אכזר
בו הבכי חבר
והצחוק הוא צליל זר
בכל רגע ורגע
הקושי מפורז

איזה מוזר
שוב לצאת לחיות
בעולם בו לא באלי יותר
להיות

בחירה
בין טוב לרע
מחויבות למולדת
שוב בבטן דקירה
אמונה מתפתלת
בחוסר ברירה
מציאות משתנה
שוב בנפש סטירה
והנה חוזרת אותה שאלה
גזירה או
בחירה?

היי ילד
מה אתה אומר
היי ילד
מתי אתה חוזר
שבת אחת
ביקשתי שתחזור
אבל אתה התעקשת
הבטחת שתשמור
היי ילד
אל תפחד
השארתי לך אור

תמיד הייתי האחות הקטנה
שלא יודעת ולא מבינה
שחוסכים ממנה
כל אשמה
כל אימה
הלוואי ויכולתי רק לרגע אחד
שוב להיות הילדה הקטנה
התמימה
כמה כואב וקשה לי עכשיו
שאני מבינה

אמא

הייתי רוצה לחבק לך את הלב
שלא תדעי עוד צער הם אומרים
עוד ? איך אפשר ?
שזה גודל הכאב
אני רואה לך בעיניים
שאת לא אותו דבר
לביאה לא מוותרת
גם שהלב שלך נשבר

47

56

67

73

82

91

06

14

23

כל העומד מאחוריי ומצדדי הוא האויב...

מרגיש כאילו הגוף והלב בתחרות
מייגעת מי יתמוטט קודם
היש והאין משחקים תופסת בגינה
אני בונה חומות של הגנה
בקוביות של מחשבות ותהיות
ויש חבל שמתהדק לי צמוד צמוד
סביב הריאות

כולם הגיעו
היפים, האמיצים
האנשים הכי טובים
נשמות עם חיוכים של מלאכים
יש כאלה שבזמן
וכאלה שהתעכבו מאחור
בסוף כולם הגיעו למסיבה בגן עדן
אף סלקטור לא עמד בכניסה
אפילו תינוקות, מה הקשר
אין אחד שלא נכנס לרשימה
האורות לא יכבו
המוזיקה לעולם לא תפסיק להתנגן
והם ירקדו וירקדו בזמן שאנחנו
נמשיך להתארגן

סליחה שלא לקחתי אותך לרכבת
בפעם האחרונה
סליחה שהלכתי מוקדם כי הייתי
עייפה
סליחה שלא שתיתי איתך עוד
כוס אחת
סליחה שלא ביקרתי שסגרת שוב
שבת

שוב עוד פצצה לבטן
ועוד סכין ללב
הגוף כבר לא מכיל
והראש רק מסתובב

זה לא רק עוד שם
ולא סתם פנים
נקטפים בטרם עת
שדות פרחים שלמים

אני יודעת שבסוף עוד ניפגש
נשלים פערים ונקשקש
אתה תחייך במבט כזה אדיש
אני אבכה כמו אז
שקראו עליך קדיש
תספר שדווקא היה נחמד
הרבה מהחבר'ה הצטרפו
בסבלנות מחכה לרגע
שנדבר על הימים שחלפו

אתה כאן
בעיניים של אמא
בשישי סביב השולחן
בקפה של הבוקר
בכל חיוך קטן
ברכיבה של שבת
בשיר ששוב בגלגל־צ
בשקיעה של מוצ'יש
בתמונה שעל הקיר
הכל מזכיר
אתה כאן

לעמוד כאן
על האדמה עליה נלחמת לא מזמן
לראות יותר מדי מקרוב את בתי האויב
האכזר
להריח את האבק והמחנק שבאוויר הקר
לחוש בידיים את החול, הקליעים, הרסיסים
לראות את השאריות והסימנים הגסים
שעוד מעידים על שקרה כאן
להרגיש אותך במקום בו עמדת
בפעם האחרונה
מסרבת להאמין לכל שחושיי קולטים
אתה כאן
פיקדת כאן
לחמת כאן
עכשיו המלחמה שלנו מתחילה

שמיים תכלת עם קצת עננים
שבלב שלי אפור רק ברקים ורעמים

קרן אור של תקווה מסתרת יותר מדי
גשם של עצב מסתער לתוך חיי

חורף נצחי שהלוואי ויגמר
גם ששמש בחוץ הכל שוב נראה קודר

לא משנה מה פרסמו בחדשות
בכל בוקר תעלה
וכמו התקוות
בכל יום שוב שוקעות

חבקו אותם חזק
לרגע לא לשחרר
תחזיקו בהם עוד קצת
לפני שהזמן יגמר

תנצרו את הרגע
החיוך
המבט
העיניים
אנשים, רגעים של אושר
חומקים שוב מבין הידיים

הכדור כבר נורה
אך החור ממשיך לגדול
הכאב שב ומכה
הגעגוע יותר מהכל
מציאות לא נתפסת
חלום שלעולם לא יתגשם
אתה כל כך הרבה מעבר
לרק תמונה ושם
אם רק יהיה ביכולתי
את הכל אני אתן
שתחזור אלינו ילד
כי ליבי שוב מתרוקן

עומדת ברמזור
מחכה שיתחלף האור
בינתיים טובעת
בשלוליות
בתהיות
קול צופר חזק
מחזיר אותי להיות
יש ירוק, את יכולה
זה תורך, מהר, מהר
לא הספקתי לעבור
רציתי רק שיגמר

לא עוגת שלוש קומות
לא בלונים ולא נרות
לא מסיבה גדולה עד חצות
ולא ערימת מתנות
רק משאלת לב אחת יש לי השנה
להחזיר את הזמן
לשבת איתך לקפה בגינה
לשמוע את הצחוק המתגלגל
בפעם האחרונה
לקבל חיבוק מוחץ
להרגיש שדבר לא השתנה

צונאמי של זעם
התפרצות של שנאה
רעידות אדמה של חוסר הכלה
שיטפון של כאב
הוריקן של כעס ואשמה
אסון טבע אנושי
לא אמא אדמה

יום אחד שתהיה לי ילדה קטנה
נשב לנו בשמש ביחד בגינה
אספר לך איך ביום
הכל השתנה
איך הכל היה בסדר
עד לאותה שנייה
ואז ברגע נשברה, התנפצה לה התמונה
ואותה מציאות חדשה, משונה
שהפכה ת'חיים מהשגרה הישנה
לימדה אותי להעריך
שינתה לי את האמונה
ובכל יום מאז אני חוששת
וקצת לא מבינה
איך אשמור עליך כאן
באותה המדינה

אבא יודע הכל לתקן
ברז דולף או תגדר של השכן
אם יש סדק בתקרה
או סתם להחליף נורה
הוא מוכן לכל צרה

את הלב שנשבר
אבא לא יכול לתקן
הוא נסה לאסוף את השברים
להדביק ולחבר
אבל גם הלב של אבא
שבור לחלקים
ושום שפכטל ושום דבק
לא ימלאו את הסדקים

לחיות בשבילם
כי בזכותם אנחנו כאן
לחיות בצילם
להיות האור שבדרכם
להיות בן אדם
שלא יחזור שוב אף פעם
פשוט להיות
למרות, בזכות ולמענם

למה זה שהגעגוע לא נח
הוא נכנס וחודר בכל יום עוד קצת
לפעמים הוא מכה בי כואב וחזק
פעמים הוא נחמד, מבלבל, מסובך
אני רוצה שילך
שיתחלף ברגש אחר
שישב לנוח, שקצת יוותר
הוא מפריע לא מעט
ולא הולך לשום מקום
הגעגוע שתקוע משבת
שוב בכל יום

תחושת ריקנות
לרגע לא להיות לבד
מתפללת שתבוא
שתחזיק לי את היד
תחבק חזק חזק
תנגב בשקט כל דמעה
תרגיע את הלב
שמחסיר שוב פעימה
ואני אשאל בלחש
כמו ילדה תמימה
איך עוצרים כאב בלב
מתי נגמרת מלחמה?

אמא אמרה שלכל דבר
יש התחלה ויש סוף
אבל לגעגוע אין
וגם לא לאובדן
לתחושה שבבטן
החוסר שאתה לא כאן

את מתי שהתחיל לא אשכח
אף פעם
החור שבלב יגדל לעולם

להרחיק
לא להרגיש
לספר ללב שהוא מתיש
לכאוב
להיות בצד
לא להסכים שמושטת לי יד
ריק עדיף מבלאגן
לי עדיף
לבד
קטן

הלוואי שידעו שמאחורי כל חיוך
יש ים של צער
שבין כל החבר'ה
יש לי פער
שמאחורי הצחוק המתגלגל
יש בכי שנחנק
ובין המחשבות לפעמים המח
מנותק
הלוואי שידעו
שזה תמיד שם ואף פעם לא קל
שעמוק בפנים נפער איזה
חלל
לפעמים על הבוקר
לפעמים שנייה לפני השינה
ששיר מתנגן ברדיו
או החייל, הבן של השכנה
בעצם
הלוואי שלא ידעו
שאף אחד לא ידע ולא יבין
פעם זו הייתי אני
מי היה מאמין

פורים זה החג האהוב עלי
בבית קוראים לו חג דנה
ואיך השנה אחוגג את החג האהוב
שכל מחשבה על פורים
עושה לי קצת עצוב
איך חיפשתי אותך כל שנה
כמו אישה מן המניין
עם שמלה שלי, לק, איפור וכל הבלאגן
והסכמת לי להתעלל בכך
כמו אחות טובה
למרות שאתה הכי גבר גבר בסביבה
השנה בפורים
אתה איתי לולי קטן
אתחפש למה שתרצה
כבאי או כדורגלן
רק בבקשה
תוריד כבר את החליפה של הגיבור
אולי תהיה קוסם ותחזיר את הזמן לאחור?

פרחים צריכים מים
אוויר
אור
לא טוב להם לבד
בחושך
בקור
פרחים צריכים שמישהו יאכיל אותם
וישמור ממזיקים
אסור לשכוח מהם לרגע
אחרת
הם גובלים
אותו הדבר
בדיוק
עם אנשים

כל יום כמו נס
לעיתים מתכווץ ומתכנס
פעמים מתרחב
מאפשר להתקרב
האם לב כואב
יכול להתאהב?

גם אלף מילים לא יסבירו
שתיקה אחת רועמת
אלפים שאיבדו ונפלו
מדינה שלמה כואבת
לבבות נשברו, התרסקו
התקווה שהייתה מדממת
בתוך הטירוף האכזר
אמונה חזקה שוב פועמת

ילי שלי,

ילד אהוב שאתה, אני לא יודעת מאיפה להתחיל כי הראש והלב מסרבים להאמין שככה הסיפור שלך נגמר.

אני יושבת עכשיו בחדר שלך, שהעברנו בו אינספור שעות יחד, משחקים, רבים, מתחבאים, ועושים שטויות..

החדר שלך והבית שהיה לי תמיד לבית שני, היית לאחות הקטנה (איילת) שאף פעם לא הייתה לי.

זכיתי. זכיתי שגדלנו יחד כל כך קרוב, זכיתי לחבר מגיל אפס ועד היום. אי אפשר לתאר את העוצמות של האהבה והקרבה אליך.

לפני שהספקנו למצמץ והפכת לגבר גבר מול העיניים שלנו, היית האפרוח הכי חמוד, תמים, מצחיק ואמיתי שיש.

אני מודה על כל דקה שהייתה לנו יחד, על כל הזכרונות הטובים, הצחוקים, הטיוולים, הארוחות, הביחד. אני מודה על החיוך שלך,

הכובש הזה שממיס ברגע, שאין אחד שיכול לעמוד בפניו.

ילי, תודה על החלק שהיה לך בחיים שלי, שתמיד ידעתי מגבע ועד

הצבא שיש מי שמלווה אותי, שיביא לי סנדויצ'ים של אמיר בהפסקה, שיביא לי סתם חיבוק באמצע היום. הבן דוד הזה שאת הולכת בגאווה

שאת צועקת לו שלום בשבילים של בית הספר.

תודה שנתת לי לאפר אותך ולימדת אותי לירות ולשחק בכדור, חבל רק שלשתות לא למדתי ממך..

הלוואי ויכולתי לחרוט בזכרון את כל הרגעים איתך, חשבתי תמיד שנגדל ביחד ונגדל גם את הילדים שלנו יחד כמו שאנחנו גדלנו.

הקול שלך שאתה קורא לי "נודנה" מלווה במבט האדיש והמחוייך שלך צרובים לי במוח כאילו אתה ממש פה ולרגעים נדמה לי שאני יכולה ממש לשמוע אותך.

ילי, גיבור שלנו, האל היווני, יפה התואר, אי אפשר להוריד ממך את העיניים. תמיד דמיינתי לך עתיד כל כך ורוד כי אתה מוצלח, חכם ומוכשר ברמה שזה מעצבן. לרגע לא העלתי בדעתי שהיום השחור הזה יגיע.

אני לא מצליחה וגם לא רוצה לעכל שזו המציאות כי אני באמת לא רואה שום ארוחת שישי או חג בלעדייך.

מי ירים הכי חזק בחתונות מבלי להישבר? ומי יצחק עליי ועל דודו שנשברנו? מי יאכל לסבא חנניה את כל הצנון? מי באמצע ינואר ילך עם מכנס קצר כי חם לו?

מי יריב עם גיא ועידו מכות ויתן להם לנצח למרות שהוא קורע אותם בלי מלח? מי ילמד את הארלי לדבר?

מי ישגע את אמא חגו ויגנוב לה שניצל ישר מהמחבת? מי ישב איתי בשולחן של "הקטנים" וירכל איתי על כולם?

ילי, אתה לב פועם שמפיץ אור ושמחה בכל מקום שאתה נמצא בו. אני בטוחה בלב שלם שגם מרחוק אתה תמשיך לשמור עלינו ולדאוג לנו.

אתה תהיה כל כך כל כך חסר פה אהוב שלנו.

חלק מהלב שלי הלך איתך. אני מבקשת ממך עכשיו שתמשיך ללוות אותי כל החיים כי אני לא יכולה לדמיין אותם בלעדיך. אני רוצה להאמין שאתה

יושב לך על איזה ענן, מסתכל וצוחק על כולנו מלמעלה..

הלוואי ויכולתי לטמון את הפנים בחזה השרירי שלך בפעם האחרונה..

הלוואי ויתנו לנו עוד שיר אחד לרקוד על הרחבה..

ילי, המלחמה הארורה הזאת עוד לא נגמרה, אבל בשבילי אתה ניצחת.

אני אוהבת אותך לנצח, החיוך שלך מקועקע על הלב שלי

אני מתגעגעת אליך ותמיד אתגעגע

שליך שולה.

לולי, אהוב קטן ויפה, חיוך ניצחי ועיניים נוצצות. כמה הסתכלתי עליך החודש לולי. בכל מחשבה עליך עולות לי הפנים היפות, העדינות, המחייכות שלך. אני לא מאמינה שאנחנו עומדים כאן היום ושכך חלף לו הזמן. חשבתי ואולי באמת רציתי להאמין שאנחנו באיזה מן חלום בלהות ועוד רגע נתעורר והחיים יחזרו למסלולם. הכל השתנה לולי, הכל אחרת מאז שאתה לא כאן. קשה לי לישון וכל יום מרגיש כמו שבוע. קשה לי לנשום, לפעמים הדמעות חונקות גם מבפנים. קשה לי להסתכל לאמא חגו ואבא אמירי בעיניים כי אני יודעת שאני לא יכולה לקחת מהם אפילו קצת מהכאב. קשה ומרגיש כמעט בלתי אפשרי לחשוב על מה יהיה הלאה. משגע אותי שהשלם לא מרגיש שלם יותר ויש פתח שנפער ורק מתרחב. אך בכל פעם לולי, אני חושבת על מה אתה היית אומר ומה אתה היית עושה ואיך כנראה היית צוחק על כולנו ומקליל הכל בשנייה. מרגיש לי שמאותה שבת ארורה הלב מחסיר פעימה ובכל נשימה, עמוקה שתהיה לא נכנס מספיק אוויר. אני סומכת עליך לולי, כמו תמיד, שגם מלמעלה תמשיך לשמור עלינו על החיוך שמצליח עוד קצת להיפתח, על העיניים העייפות ועל הלב שלנו שלא ידע מהו באמת כאב עד עכשיו. תשמור על הביחד שהענקת לנו, על התקווה שנתת לנו שיכול להיות כאן אחרת. אתה נלחמת כדי שיהיה פה אחרת, יותר טוב. אני בוחרת לקחת ממך איתי לכל החיים את השמחה שלך, החדות, השנינות, החיוך הממזרי שמסדר הכל ברגע. את הקסם שבפשטות, השאיפה לעשות הכל על הצד הטוב ביותר בשקט, בשקט, בצניעות וענווה. השארת פה חותם שישאר לנצח.

אני אזכור אותך, את כל הסיפורים והצחוקים, החוויות, הרגעים המיוחדים והפשוטים לתמיד. הכנתי לך פינה מיוחדת בלב שלי, הקול שלך, הצחוק, המבט, התום והאור חקוקים בה והם ילוו אותי לתמיד. תודה על כל מה שהענקת לי ואתה ממשיך להעניק. הלוואי יכולתי לשנות את העולם ולשמור עליך אפרוח קטן. הלוואי ולא היינו פה עכשיו. אני מבטיחה לעדכן אותך בכל דבר שאעשה. תמיד היית צעד אחד מאחוריי אבל צמוד צמוד, בגן, בבית ספר ובצבא.

אני לא מאמינה שלתמיד תישאר צעד אחד מאחור. אני יודעת שהיו לך הרבה חלומות ומטרות להשיג, תמשיך לחלום לולי ואני מבטיחה שאנסה להגשים ולחיות את החיים דרכך. אני אספר את הסיפור שלך. אתה גיבור תמיד אמיתי, תמיד היית. אני יודעת שכנראה לא היית משנה דבר.

גיאיוו ודודו מחכים כבר לכפכף אותך, אבא מחכה לחבק אותך ואמא מחכה לבשל לך ולצחוק עליך שוב.. אני יודעת שעוד ניפגש לולי ואתה תחבק אותי חזק חזק ותגיד לי שהכל יהיה בסדר. בנתיים אני פה, מחבקת אותך דרך המשפחה המדהימה שלנו. תודה על העוצמות שהענקת לנו, על הכח להתמודד עם המציאות המטורללת הזאת. אני כל כך מתגעגעת אליך לולי, לנצח אתגעגע. אני אוהבת אותך כל כך. את שאר הדברים שעל ליבי אני מסכימה רק לך לשמוע..

תחכה לי עוד קצת לולי קטן
אני שלך לתמיד, שולה.

כל יום קצת..

ולמי שלא מכיר..

אני דינה, התבוצה של סרן אייל קליין ז"ל.
אני ואייל גדלנו יחד, בית ליד בית במושב,
מגיל 8 כמו אחים.

הד לאוקטובר אייל נפל בקרה באנדרטת
נריס בהלנה על קיבוץ סופה,
ומאז אני כותבת...
מחשבות, רגשות ובעיקר לעולם.

אולי, אני יודעת שתמיד תלווה אותי,
מתעלעלת אליך יותר כל יום,
אני אוהבת אותך יותר חזק
מהמרחק המקורי הזה שנוצר בינינו
שלב אחר,
שורה.